

I. SOCIÁLNÍ POLITIKA – ZÁKLADNÍ IDENTIFIKACE	1
I.1. CO JE SOCIÁLNÍ POLITIKA	1
I.2. ZÁKLADNÍ POUŽÍVANÉ POJMY	1
I.3. SOCIÁLNÍ POLITIKA JAKO POLITICKÁ AKTIVITA A JAKO VĚDNÍ OBOR	4
I.3.1. Sociální politika jako praxe	4
I.3.2. Sociální politika jako vědní disciplína	5
I.3.2.1. Vztah sociální politiky a sociální filosofie	6
I.3.2.2. Vztah sociální politiky a ekonomie	6
I.3.2.3. Vztah sociální politiky a právních věd	6
I.3.3.4. Vztah sociální politiky a politických věd	7
I.3.3.5. Vztah sociální politiky a demografie	7
I.4. VZTAH SOCIÁLNÍ POLITIKY A SOCIOLOGIE	7
I.4.1. Předmětné překrytí sociologie a sociální politiky	8
I.4.2. Funkční propojení sociologie a sociální politiky	9
I.4.3. Společenská změna a zrod moderní sociální politiky	9
I.4.4. Soudobá společnost a stav sociální politiky	10
II. IDEOVÁ VÝCHODISKA SOCIÁLNÍ POLITIKY	14
II.1. SPOLEČENSKÁ SOLIDARITA V MORÁLCE, ETICE A NÁBOŽENSTVÍ – TRADIČNÍ SPOLEČNOSTI	14
II.1.1. Společenská solidarita a náboženství	15
II.1.2. Objekty společenské solidarity v nábožensky orientované společnosti	16
II.2. SPOLEČENSKÁ SOLIDARITA V MORÁLCE A ETICE OPŘENÉ O ROZUM – MODERNÍ SPOLEČNOSTI	16
II.2.1. VYBRANÍ AUTORŮ ETICKÝCH KONCEPTŮ ZALOŽENÝCH NA ROZUMU	20
II.3. HLEDÁNÍ VYVÁŽENOSTI ROZUMU A CITU V ETICE A MORÁLCE MODERNÍ SPOLEČNOSTI 19. STOLETÍ	20
II.4. SOUDOBÉ ZÁKLADNÍ PŘÍSTUPY K SOCIÁLNÍ POLITICE	21
II.4.1. Konsenzualistické východisko	22
II.4.1.1. Soudobý umírněný liberalismus	23
II.4.1.2. Soudobý (krajní) liberalismus	24
II.4.1.3. Komunitarismus	24
II.4.2. Konfliktualistické východisko	25
II.4.2.1. Soudobý umírněný socialismus	26
II.4.2.2. Soudobý marxismus (neomarxismus)	27
II.4.3. Konzervativismus	28
II.4.3.1. Základní směry konzervativní sociální politiky	29
II.5. SOCIÁLNÍ DOKTRÍNA STÁTU	30
II.6. MODELY SOCIÁLNÍ POLITIKY STÁTU	31
II.6.1. První typ – redistributivní	32
II.6.2. Druhý typ – výkonový	33
II.6.3. Třetí typ – reziduální	33
III. HISTORIE SOCIÁLNÍ POLITIKY JAKO PRAKTICKÉ AKTIVITY	38
III.1. INSTITUCIONALIZACE SPOLEČENSKÉ SOLIDARITY – STAROVĚK	38
III.2. INSTITUCIONALIZACE SPOLEČENSKÉ SOLIDARITY – STŘEDOVĚK	40
III.3. INSTITUCIONALIZACE SPOLEČENSKÉ SOLIDARITY – RANÝ NOVOVĚK	41
III.4. INSTITUCIONALIZACE SPOLEČENSKÉ SOLIDARITY VE VZNIKAJÍCÍM MODERNÍM STÁTU	41
III.5. INSTITUCIONALIZACE MODERNÍ SOCIÁLNÍ POLITIKY	42
III.5.1. Německá moderní sociální politika	42
III.5.2. Britská moderní sociální politika	44
III.5.3. Švédská moderní sociální politika	46
IV. WELFARE STATE	49
IV.1. POJEM A KONCEPT WELFARE STATE – SOCIÁLNÍ STÁT	49
IV.1.1. Obsah konceptu welfare state	51
IV.1.2. Podstata konceptu welfare state	51
IV.1.3. Idea rovnosti a spravedlnosti v konceptu welfare state	53
IV.2. VÝVOJ WELFARE STATE – SOCIÁLNÍHO STÁTU	54
IV.2.1. Etapizace vývoje sociálního státu	55
IV.2.2. Krize welfare state – sociálního státu	56
IV.3. KRITIKA KONCEPTU WELFARE STATE	57
IV.4. KONEC SOCIÁLNÍHO STÁTU?	58
V. SYSTEMATICKÁ PODOBA SOCIÁLNÍ POLITIKY SOUDOBÉHO STÁTU	62
V.1. SYSTÉM SOUDOBÉ SOCIÁLNÍ POLITIKY – ZÁKLADNÍ PŘEHLED	62
V.2. PRVKY SYSTÉMU SOCIÁLNÍ POLITIKY SOUDOBÉHO STÁTU	65
V.2.1. Cíle sociální politiky	65
V.2.2. Sociální subjekty	66

V.2.3. Sociální objekty	67
V.2.4. Principy sociální politiky	67
V.2.5. Funkce sociální politiky	67
V.2.6. Nástroje sociální politiky	68
V.2.7. Způsoby financování sociální ochrany	69
V.3. UPŘESNĚNÉ MODELY SOCIÁLNÍ POLITIKY SOUDOBÉHO STÁTU	70
V.4. SOCIÁLNÍ SPRÁVA	71
V.4.1. Odvětví sociální správy	71
V.4.2. Soustava sociální správy	74
V.4.2.1. Architektura sociální správy	74
V.4.2.2. Orgány a organizační složky sociální správy – základní přehled	76
V.4.2.3. Procesy a řízení v sociální správě	80
V.4.2.3.1. Principy uplatňované v procesech v sociální správě	82
V.4.2.3.2. Průběh správního řízení	83
VI. PŘEDMĚTNÉ OBLASTI SOCIÁLNÍ POLITIKY	87
VI.1. ZÁKLADNÍ PROBLÉMY ŘEŠENÉ V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ SOCIÁLNÍ POLITIKY	87
VI.1.1. Chudoba doprovázející všechny problémy řešené sociální politikou	88
VI.1.1.1. Základní vymezení chudoby v evropském kontextu	89
VI.2. Sociální problémy spojené s rodinou řešené v rámci rodinné politiky	90
VI.2.1. Vymezení základních problémů rodinné politiky	91
VI.2.2. Konceptuální pojetí rodinné politiky	91
VI.2.3. Předpoklady změny české rodiny	93
VI.3. SYSTÉM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	93
VI.3.1. Vymezení základních pojmů	93
VI.3.2. Struktura systému sociálního zabezpečení	95
VI.3.2.1. Sociální pojištění	95
VI.3.2.2. Státní sociální podpora	96
VI.3.2.3. Sociální pomoc	97
VI.3.3. Specifický případ zajištění – důchodové zabezpečení ve stáří	98
VI.4. NEZAMĚSTNANOST ŘEŠENÁ V RÁMCI POLITIKY ZAMĚSTNANOSTI	99
VI.4.1. Trh práce a jeho odlišnosti od klasického trhu	100
VI.4.2. Nezaměstnanost a její důsledky	100
VI.4.2.1. Důsledky nezaměstnanosti	101
VI.4.3. Politika zaměstnanosti	102
VI.5. NEMOC A INVALIDITA ŘEŠENÁ V RÁMCI ZDRAVOTNÍ POLITIKY	104
VI.5.1. Základní zdravotnické služby	105
VI.5.2. Systémy zdravotní politiky	105
VI.5.3. Koncepce zdravotní politiky	107
VI.6. VÝCHOVA A VZDĚLÁNÍ ŘEŠENÉ V RÁMCI VZDĚLÁVACÍ POLITIKY	107
VI.6.1. Struktura vzdělávacích soustav	109
VI.6.1.1. Pre-primární a primární (základní) vzdělávání	110
VI.6.1.1.1. Pre-primární vzdělávání	110
VI.6.1.1.2. Primární vzdělávání	110
VI.6.1.2. Sekundární (střední) vzdělávání	110
VI.6.1.2.1. Nižší sekundární vzdělávání	111
VI.6.1.2.2. Vyšší sekundární vzdělávání	111
VI.6.1.3. Postsekundární vzdělávání nezahrnuté do terciálního	112
VI.6.1.4. Terciální (vysokoškolské) vzdělávání	112
VI.6.1.4.1. První stupeň terciálního vzdělávání	112
VI.6.1.4.2. Druhý stupeň terciálního vzdělávání	113
VI.6.1.5. Vzdělávání dospělých	113
VI.7. BYDLENÍ ŘEŠENÉ V RÁMCI BYTOVÉ POLITIKY	114
VI.7.1. Základní pojmy v oblasti bydlení a typologie bydlení	115
VI.7.2. Vymezení bytové politiky	115
VI.7.3. Základní principy a cíle bytové politiky	116
VI.7.4. Způsoby získávání bydlení	116
VI.7.5. Nástroje bytové politiky	117
VI.7.6. Koncepce bytové politiky	118